

Gestió Pública i Polítiques Urbanes

Codi: 104541

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503743 Gestió de Ciutats Intel·ligents i Sostenibles	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Julia Miralles de Imperial Pujol

Correu electrònic: Julia.MirallesDeImperial@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'estudiant hauria de tenir interès per l'aproximació politològica al govern local, en la qual conflueixen temes clau de la ciència política com la democràcia, l'anàlisi de polítiques públiques o la gestió pública, enfocats des de la perspectiva local.

També hauria de tenir interès per seguir les informacions sobre el govern local i sobre temes polítics locals que apareguin als mitjans de comunicació. Es pressuposa que l'estudiant llegeix habitualment diaris de premsa generalista.

L'estudiant hauria de poder llegir i entendre documents acadèmics en anglès.

Es dona per suposat que l'estudiant coneix adequadament, com a mínim, els conceptes i teories treballats a l'assignatura Introducció a la Ciutat Contemporània de 1r de Grau, especialment tot allò referit als temes de govern urbà.

Objectius

Aquesta assignatura pretén abordar les noves dinàmiques i reptes urbans des d'un enfocament de les polítiques públiques que garanteixi la qualitat de vida, la sostenibilitat i la igualtat d'oportunitats i amb l'aplicació de les TIC com a eines de facilitació del govern de les ciutats.

Els objectius de la matèria consisteixen en conèixer els elements bàsics que configuren els governs locals: principis normatius, estructures, actors i agenda de polítiques per tal d'assolir la capacitat d'analitzar amb visió crítica i ben fonamentada la realitat del govern local especialment a Catalunya, però també estudiant casos del conjunt d'Espanya i d'altres països de la Unió Europea.

Més enllà d'analitzar trajectòries del passat i situacions del present, també es tractarà de plantejar i analitzar alternatives de futur a partir dels debats actuals sobre municipalisme.

El fet de que els governs locals siguin el primer esglaó de l'estructura política i administrativa i, alhora, d'una realitat propera i a l'abast de cada estudiant, els atorga un gran pes específic. A part d'un objecte d'estudi d'indubtable interès, els governs locals són també un dels espais més prometedors per a la pràctica professional. Per aquest motiu el curs pretén articular les reflexions teòriques sobre els governs locals amb

l'estudi i debat de pràctiques locals, fet pel qual tindran un paper central les activitats pràctiques per part dels i les estudiants centrades en l'anàlisi de casos de polítiques públiques sectorials implementades a diverses ciutats.

Competències

- Distingir i analitzar les polítiques governamentals i de gestió de les ciutats en els diferents camps del desenvolupament urbà, i dominar particularment metodologies de participació ciutadana.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional.
- Prevenir i solucionar problemes, adaptar-se a situacions imprevistes i prendre decisions.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure el funcionament i l'organització de les estructures institucionals públiques relacionades amb el govern de les ciutats.
2. Dissenyar un procés bàsic de participació ciutadana en relació amb problemàtiques de les ciutats intel·ligents.
3. Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional.
4. Prevenir i solucionar problemes, adaptar-se a situacions imprevistes i prendre decisions.
5. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Continguts

BLOC 1. Introducció al govern local

Tema 1. Introducció a la gestió pública

- Model burocràtic: Característiques, virtuts i problemes.
- Model i crítiques de la Nova Gestió Pública.
- Nous enfocaments: Administració Pública Deliberativa i gestió del Comú.

Tema 2. Les ciutats en el govern multinivell

- Introducció al govern multinivell: UE, Estat, Comunitats Autònomes i ens locals, relacions i competències.
- El principi de subsidiarietat: les ciutats com a actor a la UE.
- El principi d'autonomia local: definició i implicacions.

Tema 3. L'Estat del benestar i govern local

- Orígens i evolució.
- Models comparats.
- Els governs locals en el marc de l'Estat del Benestar.
- L'Estat del Benestar a Espanya i els impactes de la crisi econòmica.

BLOC 2. Política i govern local

Tema 4. Les raons del Govern Local: territori, autonomia i democràcia en perspectiva comparada

- Fonaments teòrics del govern local.
- Models de govern local a Europa en perspectiva comparada.
- Ciutats i territoris en un context global-local i de govern multinivell. El dret a la ciutat.
- La dicotomia rural-urbà i la governança metropolitana.

Tema 5. Política i govern local

- Les regles del joc de la democràcia local: Sistema electoral i formació de govern.
- El mapa d'actors polítics locals.
- Nou municipalisme i dinàmiques de canvi en l'arena política local.

Tema 6. Els ens locals a Catalunya

- Administració local de Catalunya: Diputacions, Consells Comarcals i Ajuntaments.
- Atribucions i competències dels municipis.
- Finançament, elaboració i execució del pressupost.
- Els sistemes de control intern i extern.

Tema 7. Innovació al govern local

- Transparència administrativa i govern obert.
- Gestió de xarxes en el sector públic. Gestió col·laborativa.
- Democràcia participativa en l'àmbit local.
- Innovació social i Gestió de béns comuns.
- Evolució de l'administració electrònica.
- Conflictes d'interès, ètica i administració pública.
- Digitalització i Intel·ligència Artificial en les administracions públiques.

BLOC 3. Polítiques públiques locals

Tema 8. Benestar i inclusió social

- Serveis socials.
- Dependència.
- Salut.
- Diversitat funcional.
- Infància i joventut.
- Gent gran.

Tema 9. Economia i treball

- Hisenda.
- Turisme.
- Comerç.
- Economia social.
- Desenvolupament local i consum.
- Empresa i promoció econòmica.

Tema 10. Habitatge i espai públic

- Habitatge.
- Espai públic i urbanisme.
- Rehabilitació de barris.

Tema 11. Ecologia i mobilitat

- Ecologia.
- Mobilitat.
- Aigua i energia.

Tema 12. Educació i cultura

- Educació.
- Cultura.

Tema 13. Drets de ciutadania

- Feminisme.
- LGTBI.
- Immigració i interculturalitat.

Metodologia

L'assignatura Gestió Pública i Polítiques Urbanes de 3r de Grau té 6 crèdits ECTS, és a dir, un total de 150 hores de dedicació de l'estudiant (25 hores per crèdit). Aquestes s'estructuren en els diversos tipus d'activitats formatives i metodologies docents descrites a continuació amb l'objectiu de combinar una aproximació teòrica ben fonamentada amb exercicis pràctics que permetin un acostament directe a la realitat del govern local.

Els fonaments teòrics seran exposats a les classes, en format de classes magistrals obertes en tot moment a la participació de l'alumnat per a l'aclariment i el debat.

Els fonaments de la teoria s'assentaran en la lectura de textos i l'estudi autònom, a partir del material exposat a les classes i d'altres materials que s'indiquin a classe o a través del Campus Virtual.

El treball d'estudi es complementarà amb exercicis individuals vinculats a les lectures i casos dels seminaris, a partir dels quals es durà a terme un debat entre els i les estudiants dirigit per la docent. Durant el curs es realitzaran un total de 10 seminaris, 5 dels quals es lliuraran per escrit i 5 més que es treballaran únicament de forma oral a classe. Tots els seminaris seran avaluats tant pel que fa a les aportacions orals a classe com, en els casos que correspongui, a les entregues escrites. Es comunicarà a través del Campus Virtual amb antelació suficient en quines activitats concretes consistirà cada seminari i la preparació necessària per part dels i les estudiants.

El treball pràctic consistirà en una recerca aplicada sobre una política pública local escollida pels i les estudiants d'entre les propostes realitzades per la docent. El treball es realitzarà en equips de 2 persones, amb les excepcions que es puguin considerar per motius laborals o d'altres degudament justificats.

Els dies en els quals es facin exposicions orals de treballs sobre cada tema segons el calendari disponible al Campus Virtual, també hi haurà una breu explicació teòrica sobre l'àmbit corresponent de polítiques públiques per part de la professora i un debat sobre el conjunt de qüestions tractades entre els i les estudiants.

Durant el curs es realitzaran tutories individuals i grupals per a la realització dels treballs i sobre el seguiment del curs en els horaris que es fixin prèviament a través del correu electrònic tant a petició dels i les estudiants com per indicació de la docent.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques: exposicions per part de la professora amb recolzament de TIC i debat en gran grup.	25	1	1, 5
Presentació pública de treballs: presentacions individuals i de grup, ronda de valoracions i debat.	5	0,2	2, 3, 4

Seminaris de discussió de textos i de casos.	5	0,2	1, 3, 4, 5
Tipus: Supervisades			
Tutoria: tutories individuals i grupals de recolzament per a la realització dels treballs i de seguiment de la matèria.	5	0,2	2, 3, 4
Tipus: Autònomes			
Elaboració del treball de curs i dels treballs escrits de seminari.	25	1	1, 2, 3, 4, 5
Estudi: Realització d'esquemes i resums sobre els continguts teòrics.	25	1	1, 5
Lectura de textos: exercici individual de lectura comprensiva de textos.	25	1	1, 5

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es compon de les següents activitats d'avaluació:

- Examen final: 30% de la nota final.
- Treballs escrits de seminari sobre lectures i casos: 25% de la nota final.
 - 5 treballs escrits de seminari, 5% de la nota final cadascun.
- Participació oral als seminaris: 15% de la nota final.
- Treball de curs: 30% de la nota final.
 - 10% de la nota final la presentació oral i 20% l'entrega escrita.

Consideracions importants

- És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura.
- Per aprovar l'assignatura és condició necessària aprovar tant el conjunt dels seminaris (els 5 amb entrega escrita i els 5 d'avaluació només oral a classe), com el treball de curs, com l'examen.
- Les dates dels seminaris així com les d'entregues i presentacions orals dels treballs de curs s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura a través del Campus Virtual.
- Els treballs escrits de seminari s'entregaran prèviament a la classe corresponent a través del Campus Virtual. Només seran avaluats si l'estudiant assisteix a la corresponent sessió de seminari o bé presenta justificació mèdica o laboral de l'absència.
- L'examen serà al final del quadrimestre el dia que fixi la Facultat, que es farà públic amb antelació suficient i que els i les estudiants hauran de corroborar a través de la web de la Facultat.
- Els alumnes hauran de notificar la composició del grup i el tema escollir pel treball de curs a través del correu electrònic a la docent durant les dues primeres setmanes del semestre. En cas contrari, no se'ls permetrà lliurar-lo.
- El fet de presentar-se a l'examen, o presentar el treball de curs o participar en almenys 4 seminaris eximeix l'estudiant de la qualificació de "No Presentat".
- Els i les estudiants que no haguessin superat el conjunt dels seminaris o el treball de curs o ambdós, podran entregar un nou treball escrit, individual, determinat per la professora, per aconseguir la nota necessària per aprovar les activitats d'avaluació que haguessin estat suspeses. La docent especificarà als i les estudiants en aquesta situació les característiques i data d'entrega del treball corresponent.
- Els i les estudiants que no haguessin superat l'examen tindran l'oportunitat d'acollir-se a les activitats de compensació, és a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre.
- Qualsevol alumne que per motius laborals o de salut degudament justificats o pel fet d'estar realitzant un programa d'intercanvi, no pugui assistir amb normalitat al curs, haurà de notificar-ho a la professora

durant les dues primeres setmanes del semestre per tal d'acordar les activitats compensatòries corresponents. En cas que aquesta notificació es produeixi més tard sense una raó motivada, l'estudiant no podrà superar l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	30% de la nota final	4	0,16	1, 5
Participació oral als seminaris	15% de la nota final	20	0,8	1, 3, 4
Treball de curs	30% de la nota final	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5
Treballs escrits de seminari sobre lectures i casos	25% de la nota final	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

Durant el curs, s'especificaran a través del Campus Virtual lectures obligatòries i complementàries per a la preparació i realització de les diverses activitats formatives.

Aquestes són referències que facilitaran a l'alumne el seguiment de l'assignatura i la realització dels treballs de curs:

Blanco, I., Gomà, R. (2002). *Gobiernos locales y redes participativas*. Barcelona: Ariel.

Blanco, I., Gomà, R. (2016). *El municipalisme del bé comú*. Barcelona: Icària.

Blanco, I., Gomà, R., Subirats, J. (2018). "El nuevo municipalismo. Derecho a la ciudad y comunes urbanos", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 20: 14-28.

Blanco, I., Nel-lo, O. (Eds.) (2018). *Barrios y Crisis. Crisis económica, segregación urbana e innovación social en Cataluña*. València: Ed. Tirant.

Blanco, I., Salazar, Y., Bianchi, I. (2019). "Urban governance and political change under a radical left government. The case of Barcelona", *Journal of Urban Affairs*. Published online.

Bonet, J., Ubasart, G. (2010). *Guia de Govern Local*. Barcelona: Icaria Editorial, Biblioteca de recursos veïnals. Disponible a: <http://auditoriabdn.files.wordpress.com/2012/12/guia-de-govern-local-catalc3a0.pdf>

Bonet, J., Ubasart, G. (2010). 1. El marc legislatiu de l'administració local, a Bonet, J., Ubasart, G. *Guia de Govern Local*, pp. 25-29. Barcelona: Icaria Editorial.

Brugué, Q.; Blanco, I.; Boada, J. (2014). "Entornes y motores para la innovación en las políticas públicas". *Revista del CLAD Reforma y Democracia*. 59. pp. 7-34.

Brugué, Q., Gomà, R. (Coord.) (1998) *Gobiernos Locales y Políticas Públicas*. Barcelona: Ariel. pp. 15-35.

Brugué, Q., Vallès, J.M. (2005): "New-Style Councils, New-Style Councillors: From Local Government to Local Governance"; *Governance: An International Journal of Policy, Administration and Institutions*, Vol. 18, No. 2, pp. 197-226. (Versió en castellà també disponible).

Canal, R. (2013). *Ciudades y pueblos que puedan durar. Políticas locales para una nueva época*. Icaria Editorial, Barcelona. Blocs I a IV.

Chandler, J.: (2010): "A Rationale for Local Government"; *Local Government Studies*, 36:1, pp. 5-20.

Davies, J., Blanco, I. (2017). "Austerity Urbanism: Patterns of Neoliberalisation and Resistance in Six Cities of Spain and the UK". *Environment and Planning A*. 49(7): 1517-1536.

Del Pino, E., Rubio, M. J. (Dir.). *Los Estados del Bienestar en la encrucijada. Políticas sociales en perspectiva comparada*. Madrid: Tecnos. Cap. 1.

Donat, C. (2017) "Els set reptes dels nous plans i polítiques locals d'habitatge", a DDAA, *Repensar la metropoli: noves claus per a un projecte col·lectiu*. Barcelona: IERMB-AMB.

Font, J. i Blanco, I. (2003) *Polis, la ciutat participativa. Participar en els municipis: qui, com i perquè*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Pp. 47-73. Disponible a:

<https://iermb.uab.cat/ca/iermb/anuari/repensar-la-metropoli-noves-claus-per-un-projecte-col·lectiu-anuari->

Griggs, S., Sullivan, H., Blanco, I. (Guest Editors) (2014). "Explaining local governance through neoliberalism". *Urban Studies, Special Edition*, 51(15).

IERMB (2017) *Repensar la metròpoli: noves claus per a un projecte col·lectiu. Anuari metropolità de Barcelona 2016*. Barcelona: IERMB-AMB.

IERMB (2018). *El dret a la metròpoli. Anuari metropolità de Barcelona 2017*. Barcelona: IERMB-AMB.

Iglesias, M., Martí-Costa, M., Subirats, J., Tomàs, M. (2011): *Políticas Urbanas en España: Grandes Ciudades, Actores y Gobiernos Locales*. Barcelona: Icària. Disponible online.

Kerley, R. J., Liddle, J. Dunning, P. (Eds.) *The Routledge Handbook of International Local Government*. London: Routledge.

Longo, F., Ysa T. (Eds.) (2007). *Els Escenaris de la Gestió Pública del Segle XXI*. Barcelona: EAPC.

Mir Bagó, J. (2011). *Ajuntament Fàcil*. Barcelona: Federació de Municipis de Catalunya. Disponible a: http://www.fmc.cat/IMAGES_2/AjuntamentFacil2011.pdf

Nel-lo, O. (2011) "The five challenges of urban rehabilitation: The Catalan experience", *Urban Research and Practice*, Disponible a <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17535069.2011.616748>

Nel-lo, O., Blanco, I. (2015). *La segregació urbana a la regió metropolitana de Barcelona. Paper de Treball del PEMB*, Gener. Disponible a: http://www.pemb.cat/ca/publicacions/la_segregacio_urbana_a_la_regio_metropolitana_de_barcelona/41/

Observatorio Metropolitano (2014). *La apuesta municipalista. La democracia empieza por lo cercano*. Madrid: Traficantes de sueños. Cap. 3.

Pradel, M. i García, M. (Coord.) (2018). *El momento de la ciudadanía. Innovación social y gobernanza urbana*. Barcelona: Catarata.

Ramió, C. (2019). *Inteligencia artificial y Administración pública. Robots y humanos compartiendo el servicio público*. Barcelona: Catarata.

Sorando, D., Ardura, A. (2016). *First we take manhattan: la destruccion creativa de las ciudades*. Barcelona: Catarata.

Subirats, J. (2016). *El poder de lo próximo. Las virtudes del municipalismo*. Barcelona: Catarata.

Subirats, J., García-Bernardos, A. (2015). *Innovación social y políticas urbanas en España. Experiencias significativas en las grandes ciudades*. Barcelona: Icària.

Subirats, J., Martí-Costa, M. (Eds.) (2015). *Ciudades y cambio de época: discursos sobre políticas urbanas y crisis en España*. Bilbao: Universidad del País Vasco. Disponible online.

Tomàs, M., Martí-Costa, M. (2011): "La reconfiguración de la agenda urbana: El debate europeo"; a: Iglesias et al., *Políticas urbanas en España. Grandes ciudades, actores y gobiernos locales*, pp. 23-41. Barcelona: Icaria.

Ubasart-González, Gemma (2017): "¿Feminización de la política local? Nuevo municipalismo e igualdad", en *Boletín ECOS - FUHEM ECOSOCIAL*, núm. 38, mayo.

Wollmann, H. (2004): "Local Government Reforms in Great Britain, Sweden, Germany and France: Between Multi-Function and Single-Purpose Organisations"; *Local Government Studies*, Vol.30, No.4, pp. 639-665.